

Afwachten rond XBRL

MKB

Hoe staan accountants tegenover XBRL? En hoe ver zijn ze met de voorbereiding? Velen aarzelen, leert een rondgang langs kantoren. Maar zodra de omstandigheden dat vragen, zullen ze zeker overstappen. Echt enthousiasme is vooral in het mkb - de klanten - ver te zoeken. Toch staat grootschalige introductie voor de deur. "Er is geen enkele excuus om af te zien van invoering van XBRL."

ADRIE BOXMEER

FOTO: MARIA BROUWER

Heeft u van XBRL gehoord? Is het voor u van belang? Heeft u al voorbereiding getroffen die overschakeling op XBRL van uw kantoor mogelijk moeten maken? Zo ja, welke? Met deze vragen benaderde 'de Accountant' elf kantoren van verschillende grootte (twee tot twaalf RA's). Geen representatieve steekproef maar voldoende om een indruk te krijgen. Voor wie er nog aan twijfelde: iedereen bleek van XBRL te hebben gehoord. Wel was het niveau van de kennis nogal verschillend. Zo liet de een weten al een cursus over het onderwerp te hebben gevolgd. Bij een ander hield de kennis op bij de constatering dat het gaat om een elektronisch

systeem van gegevensaanlevering aan de fiscus, het Centraal Bureau voor de Statistiek en de Kamer van Koophandel.

Over het belang van XBRL voor de eigen bedrijfsvoering wordt verschillend gedacht. Vijf van de elf ondervraagde accountants geloven niet dat het nu of in de nabije toekomst voor hen belangrijk zal worden. Drie ondervraagden onderstrepen echter nu al in het belang. Hierbij toont Frank Tijscholte van KroeseWever in Almelo zich de grootste believer. "Volgende week hebben we hier in huis een training van de VERA, waarin ook XBRL aan de orde komt. Want het is zaak dat we ons zo snel mogelijk hierop voorbereiden."

'Gedoe'

Ook Piet Noteboom van De Graaf en Plaisier in Ridderkerk ziet de voordelen van XBRL.

"Hierdoor kunnen we een slag maken op het gebied van efficiency. Als je met de belastingdienst, de Kamer van Koophandel en banken allemaal op dezelfde elektronische manier communiceert dan is dat sneller en dus goedkoper."

Twee RA's staan negatief tegenover de invoering van XBRL. Vennoot Dirk Krol van Epe Accountants in Harderwijk: "Ik zie de waarde er niet van in. Het huidige systeem functioneert toch goed? Ik vraag me af of het voor ons een kostenvoordeel oplevert."

Eén accountant gaat op basis van anonimiteit nog iets verder in zijn kritiek. "Wij zien abso-

luut de voordelen niet. Wat is er mis met de wijze waarop wij voor mkb-bedrijven al jaren de jaarrekening maken? Digitaal aanleveren is leuk voor de Kamer van Koophandel, maar het betekent voor mij alleen maar extra gedoe en dus extra kosten."

Kinderziektes

De meeste kantoren hebben zich nog niet of nauwelijks voorbereid op de komst van XBRL. Dat ligt voor de hand, gezien het feit dat de meesten niet kunnen inschatten wat het voor hen op termijn zal betekenen. Er is nog een andere reden voor deze aarzeling: de meerderheid van de accountants verklaart het vooralsnog te druk te hebben met de invoering van de Wta.

Ook een argument om nog niets te doen is 'het ontbreken van geschikte software'. Volgens Martin Hoskens van Wesselman Registeraccountants in Eindhoven ligt de bal nu bij de softwareproducenten. "Ik heb er al contact over gehad met onze producent. Ik heb hem laten weten dat ik wacht op initiatieven van hem."

Maar zelfs als er uiteindelijk nieuwe software is, dan is dat nog niet voor iedereen reden om direct over te schakelen. Hans Odijk van Blömer in Nieuwegein: "Wij zullen zeker niet als een van de eersten overstappen. Want elk nieuwe software kent kinderziektes. Daar zitten we niet op te wachten."

Ger Peters, directeur van Hulsman en Rossen in Grave heeft nog veel vragen. "Ik wil meer garanties ten aanzien van de controlemogelijkheden op de informatie en op het doorvoeren van mutaties. Wat gebeurt er met de cijfers die ik aanlever?"

MKB

Gevraagd naar het moment waarop zij op XBRL zullen overstappen, denken de meesten dat dit volgend jaar gebeurt, een enkeling gaat ervan uit dat het 2008 wordt. Voor de 'anonieme RA' is dat echter nog veel te snel. "Ik stap zeker de eerste vijf jaar nog niet over, misschien wel de eerste tien jaar niet."

Staat de accountancy aarzelend tegenover te invoering van XBRL, het midden- en kleinbedrijf, toch bij uitstek de sector die van de nieuwe technologie gebruik zal maken, toont zich ronduit afwijzend. Jurgen Warmerdam, coördinator economisch beleid MKB Nederland: "We zitten absoluut niet op XBRL te wachten. Het wordt gepresenteerd als een systeem waarmee ondernemers gemakkelijker informatie aan allerlei instanties kunnen aanleveren. Maar ►

Wat is XBRL?

XBRL is de afkorting van eXtensible Business Reporting Language. Het is een nieuwe gemeenschappelijke digitale taal waarmee computers volgens een uniforme open standaard financiële informatie kunnen uitwisselen. Het moet ertoe leiden dat het digitale contact tussen bedrijven, accountants, de belastingdienst, Kamers van Koophandel, het CBS en banken een stuk gemakkelijker, sneller en daardoor ook goedkoper wordt. Om XBRL in te kunnen voeren is er wel een 'digitaal woordenboek' nodig zodat alle computers begrijpen welke gegevens elektronisch worden uitgewisseld. Dit woordenboek wordt 'taxonomie' genoemd. De belangrijkste betrokkenen bij de invoering van XBRL in Nederland hebben hierover de afgelopen jaren in het Nederlandse Taxonomie Project afspraken gemaakt. Aan het project werken onder meer de ministeries van Justitie en Financiën, de Kamers van Koophandel en het CBS mee. Inmiddels is dit project (nagenoeg) afgerond.

Jurgen Warmerdam (MKB Nederland): 'Mkb-ondernemers willen niet zozeer informatie efficiënter aanleveren, ze willen minder informatie aanleveren'

dat is niet het probleem. Mkb-ondernemers willen niet zozeer informatie efficiënter aanleveren, ze willen minder informatie aanleveren. Onze angst is dat als XBRL de informatieverstrekking vergemakkelijkt, de overheid zal nalaten om de administratieve lastendruk verder te verminderen. Wij bereiden daarom onze leden nog niet voor op de komst van XBRL."

Geen urgentie

Jan Pasmooij, manager van het NIVRA ICT Knowledge Center, is betrokken bij het overleg over de invoering van XBRL. "Een grootschalige invoering in 2007 zie ik nog niet gebeuren. De bottleneck is natuurlijk dat het om een vrijwillig systeem gaat. Bij de invoering van de euro wist iedereen dat hij op 1 januari 2002 hoe dan ook werd ingevoerd. Iedereen was gedwongen ervoor te zorgen dat voor die datum alles was voorbereid. Die urgentie is er niet bij XBRL. De accountantskantoren die het convenant hebben ondertekend, zullen het systeem gebruiken. De grote beursgenoteerde ondernemingen zullen echter het voortouw niet nemen. Die zijn nog te druk met IFRS, SOx en Tabaksblat.

Publicaties

In de brochure 'Waarom XBRL belangrijk is voor accountants' van het NIVRA en XBRL Nederland wordt aandacht besteed aan XBRL als open standaard, internationale ontwikkelingen, de stand van zaken in Nederland en welke gevolgen XBRL heeft voor het werk van accountants. Ook wordt er verwezen naar websites, publicaties en studies. XBRL Nederland is ook verantwoordelijk voor de brochure 'XBRL taxonomieën voor beginners en doeners. Wat iedere financieel specialist moet weten over taxonomieën'. Hierin onder meer aandacht voor hoe u zelf een taxonomie kunt aanmaken. Verder hebben de deelnemers aan het Nederlandse Taxonomie Project (de Kamers van Koophandel, de Belastingdienst, het CBS en de ministeries van Justitie en Financiën) de brochure 'XBRL voor ondernemers. Wat betekent dat voor u?' uitgegeven.

Jan Bijl (SRA): 'Dit is een klassieke kip-ei-situatie. Wie is het eerst?'

Toch wordt ook voor hen XBRL op den duur belangrijk. De Amerikaanse SEC investeert niet voor niets 54 miljoen dollar om het EDGAR-systeem geschikt te maken voor XBRL en om de US-GAAP-taxonomie af te ronden."

Kip-ei-situatie

Jan Bijl is informatiemanager van het SRA en heeft inmiddels onder grote belangstelling vier cursussen over XBRL georganiseerd. Kan hieruit de conclusie worden getrokken dat het onderwerp leeft onder de leden? Bijl heeft zijn aarzelingen. "De belangstelling is er, maar de invoering van de Wta is de afgelopen tijd natuurlijk prioriteit nummer één geweest. Daarnaast is de aanwezigheid van goede software doorslaggevend voor een al dan niet spoedige invoering van XBRL. Dit is natuurlijk een klassieke kip-ei-situatie. Wie is het eerst? De softwareproducenten komen pas met hun producten als ze de zekerheid hebben dat XBRL binnen niet al te lange tijd van start gaat. Maar zolang de software er niet is, zal niemand beginnen."

Met een beetje fantasie kan de invoering van XBRL worden vergeleken met de Betuwelijn. De infrastructuur, in de vorm van het Nederlandse Taxonomie Project, is klaar. Vervolgens is de vraag of op korte termijn al van die infrastructuur gebruikt wordt gemaakt. Wanneer zal de eerste onderneming of instantie XBRL gebruiken?

Geen excuus

Deze afwachtende en in het geval van MKB Nederland zelfs negatieve houding is André Biesheuvel een doorn in het oog. Biesheuvel is organisatorisch projectmanager van het Nederlandse Taxonomie Project. "Ik begrijp de aarzeling niet. Volgens afspraak heeft de overheid ervoor gezorgd dat uitvragende partijen als de Belastingdienst, het CBS en de Kamers van Koophandel eind 2006 in staat waren om XBRL-documenten te ontvangen. Er is een convenant gesloten met tachtig partijen die zich hebben verplicht om hun leden voor te bereiden op XBRL. Daar zit ook MKB

Jan Pasmooij (NIVRA): 'De Amerikaanse SEC investeert niet voor niets 54 miljoen dollar.'

Nederland bij. Ze hebben aan het convenant meegewerkt en ze ondersteunen tot nu toe de invoering van XBRL ten volle. MKB Nederland-voorzitter Loek Hermans heeft dat op het NTP-symposium op 18 oktober 2006 nog eens onderstreept. Hetzelfde geldt voor het NIVRA."

Biesheuvel wil ook nog graag met twee argumenten afrekenen die vaak worden opgevoerd om op dit moment nog van de overschakeling op XBRL af te zien. "Ten eerste: er is geen geschikte software. Onzin. Die is er wel degelijk. Ten tweede: de kantoren hebben het nog te druk met de invoering van de Wta. Door XBRL bespaart een accountant tijd bij het samenstellen van rapportages. Dus uiteindelijk kost XBRL geen extra tijd maar bespaart het tijd en kosten. Die tijd kan een accountant besteden aan de implementatie van de Wta. Kortom, de voordelen van XBRL zijn evident voor accountants en hun cliënten. Er is geen enkele excuus te verzinnen om af te zien van de invoering van XBRL. Iedereen die nu een afwachtende houding aanneemt, handelt in strijd met het convenant." ■

VOORTGEZETTE EDUCATIE REGISTERACCOUNTANTS

Digitaal rapporteren met XBRL

Datum: donderdag 26 april 2007

Locatie: Tulip Inn te Amersfoort

De samenstelling en controle van jaarrekeningen in elektronische vorm zal directe gevolgen hebben voor de organisatie en inhoud van de accountantswerkzaamheden. U wordt geïnformeerd over XBRL en u weet naderhand wat deze ontwikkeling betekent voor accountants en de organisatie van uw klanten.

Kijk voor meer informatie op www.nivra.nl/vera. Aanmelding via deze site of het aanmeldingsformulier in de VERA-bijlage.